

IZVJEŠTAJ

O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

CENTRA ZA UKLANJANJE MINA U BOSNI I HERCEGOVINI
ZA 2017. GODINU

Broj: 01/02/03-09-16-1- 763 /18

Sarajevo, juli 2018. godine

SADRŽAJ

I	MIŠLJENJE REVIZORA	3
	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA.....	3
	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	4
II	KRITERIJI	6
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	7
1.	UVOD.....	7
2.	REALIZACIJA PREPORUKA.....	7
2.1	Realizovane preporuke.....	8
2.2	Preporuke čija je realizacija u toku.....	8
2.3	Nerealizovane preporuke.....	8
3.	SISTEM INTERNIH KONTROLA.....	9
3.1	Sistem internih kontrola procesa.....	9
3.2	Organizacija i rukovođenje.....	9
3.3	Finansijsko upravljanje i kontrola.....	10
3.4	Interna revizija.....	11
4.	BUDŽET.....	11
5.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ.....	12
5.1	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta.....	12
5.1.1	<i>Bruto plaće</i>	12
5.1.2	<i>Naknade zaposlenih</i>	13
5.1.3	<i>Putni troškovi</i>	13
5.1.4	<i>Izdaci za mobilne telefone</i>	14
5.1.5	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	14
5.1.6	<i>Izdaci za nabavku materijala</i>	16
5.1.7	<i>Izdaci za najam imovine i opreme</i>	17
5.1.8	<i>Izdaci na osnovu ugovora o djelu</i>	17
5.1.9	<i>Kapitalni izdaci</i>	18
5.2	Pregled prihoda i primitaka.....	18
5.3	Bilans stanja.....	18
5.3.1	<i>Popis sredstava i obaveza</i>	19
5.4	Pregled dinamike zapošljavanja.....	20
6.	JAVNE NABAVKE.....	21
6.1	Nabavka službenih vozila.....	22
6.2	Nabavka usluga najma i održavanja opreme za potrebe štampanja i umnožavanja dokumenata.....	23
7.	KOMENTARI.....	25
	PRILOZI	25

I MIŠLJENJE REVIZORA

MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Centra za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu BHMACE)** za 2017. godinu koji obuhvaćaju: bilans stanja, pregled prihoda, primitaka i finansiranja, pregled rashoda i izdataka iz budžeta, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo **BHMACE-a** odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost izraziti mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1000–1810). Ovi standardi zahtijevaju da postupamo u skladu s etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo kako finansijski izvještaji **BHMACE-a** ne sadrže značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje obavljanje postupaka u cilju pribavljanja revizionih dokaza o iznosima i objavama u finansijskim izvještajima. Izbor postupka zasniva se na prosudbi revizora, uključujući procjenu rizika značajnog pogrešnog prikazivanja u finansijskim izvještajima uslijed prijevare ili greške. Pri procjeni rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u cilju odabira revizionih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u svrhu izražavanja mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opće prezentacije finansijskih izvještaja. Revizor također ocjenjuje finansijsko upravljanje, funkciju interne revizije i sisteme internih kontrola.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji **BHMACE-a** prikazuju fer i istinito, u svim materijalnim aspektima, stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2017. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja **BHMAC-a** za 2017. godinu, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa značajnim zakonima i drugim propisima kojima se **BHMAC** rukovodi.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo **BHMAC-a** je također odgovorno za osiguravanje da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrhovito i zakonito korištenje sredstava odobrenih budžetom institucije za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija BiH i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Pored navedene odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome jesu li aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Ova odgovornost uključuje obavljanje procedura kako bismo pribavili revizione dokaze o tome koriste li se sredstva za odgovarajuće namjene i je li poslovanje **BHMAC-a**, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima.

Vjerujemo da su pribavljeni revizioni dokazi dovoljni i odgovarajući i da osiguravaju osnovu za naše mišljenje.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije **BHMAC-a** za 2017. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na:

- neriješeno pitanje mandata direktora BHMAC-a i pomoćnika direktora (tačka 3.2 Izvještaja);
- nedostatke i slabosti u procesu javnih nabavki (tačka 6. Izvještaja);
- sistem finansijskog upravljanja i kontrole još uvijek nije dokumentovan i implementiran (tačka 3.3. Izvještaja).

Sarajevo, 17.07.2018. godine

**GENERALNI
REVIZOR**

Dragan Vrankić, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Jasmin Pilica, v.r.

**ZAMJENIK
GENERALNOG REVIZORA**

Ranko Krsman, v.r.

II KRITERIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine provodi reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi sa istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo jesu li predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u skladu s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za ocjenu objektivnosti i istinitosti finansijskih izvještaja i ocjenu usklađenosti sa zakonima i drugim propisima korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2017. godinu
- Zakon o finansiranju institucija BiH
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o deminiranju u BiH
- Pravilnik o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
- Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Centar za uklanjanje mina u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: BHMAC) je osnovan u skladu s Odlukom Vijeća ministara BiH¹ i počeo je sa radom u julu 2002. godine.

U skladu s odredbama Zakona o deminiranju u BiH², BHMAC je stručna služba Komisije za deminiranje u BiH (u daljem tekstu Komisija). Komisija je centralno tijelo za poslove deminiranja u sastavu Ministarstva civilnih poslova BiH, koje je osnovano Odlukom Vijeća ministara BiH³.

BHMAC je mjerodavan da obavlja sljedeće zadatke: održava i vodi centralnu bazu podataka o minskim poljima i kapacitete za mape; predlaže tehničke i sigurnosne standarde kao i standarde kvaliteta obavljenog posla za operacije deminiranja i predlaže certifikate za odobrenje Komisiji; pregleda dokaze o kvalifikovanosti međunarodnih i domaćih firmi za deminiranje za njihovo akreditovanje, koje odobrava Komisija; predlaže standarde za obuku koju odobrava Komisija te prati i izvještava o njihovom provođenju; priprema prijedloge za rad na deminiranju područja koja su na međuentitetskoj liniji razgraničenja, koje odobrava Komisija; priprema prijedloge prioriteta za operacije deminiranja i izdaje radne zadatke u toku operacija deminiranja; vrši inspekciju te, nakon završetka zadatka, analizu kontrole kvaliteta i predlaže izdavanje certifikata o izvršenoj kontroli kvaliteta očišćenih površina; priprema planove rada i budžete za svoje aktivnosti, kao i izvještaje i obračune, koje odobrava Komisija i nakon toga ih dostavlja Odboru donatora; druge poslove u skladu sa Zakonom o deminiranju u BiH.

BHMAC-om rukovodi direktor u statusu vršioca dužnosti imenovanog na osnovu rješenja Vijeća ministara BiH.⁴ Direktor ima dva pomoćnika koje je Vijeće ministara BiH imenovalo također u statusu vršioca dužnosti⁵.

Sjedište BHMAC-a je u Sarajevu. Poslovi iz nadležnosti BHMAC-a se obavljaju u okviru organizacionih jedinica, a to su u sjedištu BHMAC-a: Ured direktora, dvije osnovne organizacione jedinice (Sektor za operacije, Sektor za podršku) i dijelovi Ureda BHMAC Sarajevo. Izvan sjedišta su dio Ureda BHMAC Sarajevo, Ured BHMAC Banja Luka i Regionalni ured BHMAC Brčko.

2. REALIZACIJA PREPORUKA

Ured za reviziju institucija BiH izvršio je finansijsku reviziju BHMAC za 2016. godinu, sačinio Izvještaj o finansijskoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima sa skretanjem pažnje na popis sredstava i obaveza i pozitivno mišljenje o usklađenosti sa skretanjem pažnje na neriješeno pitanje mandata rukovodstva, izostanak značajnijih aktivnosti na implementaciji sistema finansijskog upravljanja i kontrole i povećanje izdataka za angažman na osnovu ugovora o djelu. U izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti. BHMAC je postupio u skladu s članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija BiH i obavijestio nas o preduzetim aktivnostima na realizaciji datih preporuka u cilju nadilaženja nepravilnosti identifikovanih u izvještaju o obavljenoj reviziji za 2016. godinu. Sačinjen je akcioni plan za realizaciju preporuka.

Uvidom u preduzete aktivnosti, dajemo osvrt na realizaciju preporuka

2.1 Realizovane preporuke

- Riješena je situacija spornog penzionisanja zaposlenog u BHMAC-u donošenjem rješenja o izmjeni staža osiguranja, na osnovu kojega zaposlenom prestaje radni odnos u julu 2018. godine, navršavanjem 40 godina staža osiguranja.
- U cilju dosljedne primjene Odluke o službenim putovanjima Vijeća ministara BiH otklonjene su slabosti i nedostaci glede pravljanja putnih troškova.
- BHMAC je popisao obaveze sa stanjem na 31.12.2017. godine.

2.2 Preporuke čija je realizacija u toku

- Sačinjen je Plan aktivnosti Sektora za podršku po preporukama Centralne popisne komisije za 2016. godinu i većina preporuka je realizovana.
- U toku su aktivnosti na uspostavljanju efikasnog sistema finansijskog upravljanja i kontrole.
- Za štete na službenim vozilima prilikom prometnih nezgoda koje su nastale u 2017. godini pribavljeni su policijski zapisnici, ali po pitanju rješavanja šteta iz prethodne godine nije bilo značajnijih pomaka.
- Preduzimane su aktivnosti na racionalizaciji izdataka za najam poslovnog prostora gdje nije vršeno umanjeње cijene zakupa, ali je ostvarena ušteda kroz izvršeno renoviranje prostora koji je snosio najmodavac.
- Izdaci za angažman vanjskih saradnika putem ugovora o djelu su značajno smanjeni, ali i dalje je prisutno angažovanje vanjskih saradnika na poslovima sistematizovanih radnih mjesta.

2.3 Nerealizovane preporuke

- Nije riješeno pitanje mandata direktora BHMAC-a i pomoćnika direktora.
- Nije donesen Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, u skladu s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH i Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije uprave BiH.
- Izvještaji o izvršenim kontrolama primjene Odluke o dodatku na osnovu posebnih uslova radnog mjesta se ne razmatraju i usvajaju u kontinuitetu.
- Pravilnik o korištenju službenih fiksnih i mobilnih telefona BHMAC-a nije usaglašen s Pravilnikom Vijeća ministara BiH.
- Nije uspostavljen odgovarajući sistem internih kontrola u segmentu održavanja vozila.
- Prisutne su i dalje slabosti i nedostaci u procesu javnih nabavki koji utiču na efikasnost provođenja procedura javnih nabavki i praćenje realizovanja ugovorenih uslova sa izabranim ponuđačima.

3. SISTEM INTERNIH KONTROLA

BHMAC je odgovoran za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa

zakonima i drugim propisima.

3.1 Sistem internih kontrola procesa

Postupcima revizije uočili smo slabosti sistema internih kontrola prilikom knjigovodstvenog evidentiranja izdataka za nabavku GPS uređaja za praćenje službenih vozila.

BHMAC je izvršio nabavku GPS uređaja za praćenje službenih vozila u iznosu od 6.887 KM (evidentirano na 613492 – Troškovi sitnog inventara) i nabavku usluge satelitskog praćenja vozila u iznosu od 6.980 (evidentirano je na konto 613722 – Usluge popravaka i održavanje opreme). Smatramo da navedeni poslovni događaji nisu knjigovodstveno evidentirani na odgovarajući način, jer nisu knjiženi na stalna sredstva.

Preporuka

Knjigovodstveno evidentiranje navedenih izdataka treba vršiti na osnovu odredbi Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama u institucijama BiH na odgovarajuća konta koja odražavaju prirodu nastalog izdatka, a u vezi sa činjenicom da isti predstavljaju vezane troškove nabavke službenih vozila.

Obavljenom revizijom uočili smo slabosti sistema internih kontrola u procesu blagajničkog poslovanja koje se odnose na nepostojanje podjele dužnosti u cilju nezavisne kontrole prilikom uplate i isplate novca iz blagajne.

Također, Odluka o blagajničkom maksimumu je donesena 2009. godine i istom je definisano važenje za tu godinu.

Preporuka

Preporučujemo da se donesu odgovarajuće procedure kojima će se definisati blagajničko poslovanje.

Također je potrebno zanoviti Odluku o blagajničkom maksimumu.

3.2 Organizacija i rukovođenje

Unutrašnja organizacija i način rada BHMAC-a utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji na koji je Vijeće ministara BiH dalo saglasnost 10.11.2005. godine. Posljednja izmjena istog je bila 05.08.2015. godine. Važećim Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji BHMAC-a, uređen je način rada i rukovođenja BHMAC-om, te opis radnih mjesta državnih službenika i zaposlenika. Istim su sistematizovana radna mjesta za 185 izvršilaca, a na 31.12.2017. godine u BHMAC-u je bilo 180 zaposlenih. Budžetom za 2017. godinu planirano je 183 zaposlenih.

BHMAC nije okončao aktivnosti glede usaglašavanja Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u skladu s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH¹ i Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije tijela uprave BiH. Na istom se radi već duži vremenski period iz razloga implementacije novih metoda rada i načina eliminisanja rizika od mina, što predstavlja dodatne opise nadležnosti, funkcija i subordinacije. Na osnovu razgovora s odgovornim osobama predmetni Pravilnik je trebao biti sačinjen krajem 2017. godine i u formi nacrtu dostavljen Komisiji za deminiranje na potvrđivanje, što nije učinjeno ni u vrijeme vršenja završne revizije.

Također, problematika mandata i statusa direktora i pomoćnika direktora još uvijek nije

riješena. Vijeće ministara BiH je 10.08.2016. godine razriješilo dužnosti prethodna dva pomoćnika direktora i imenovalo druge dvije osobe na pozicije pomoćnika direktora, tako da su i u 2017. godini direktor BHMAC-a i dva pomoćnika bili u statusu vršilaca dužnosti. Podsjećamo da su imenovanja na navedene pozicije u nadležnosti Vijeća ministara BiH, a prema prijedlogu Komisije za deminiranje u BiH.

Preporuka

BHMAC je obavezan izraditi novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u skladu s Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH i Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije tijela uprave BiH.

Potrebno je da BHMAC u saradnji s nadležnim institucijama zauzme proaktivan stav glede rješavanja statusa rukovodstva u cilju odgovarajućeg definisanja obaveza najvišeg nivoa odgovornosti i uspostavljanja efikasnog procesa rukovođenja institucijom u skladu s važećim propisima. S tim u vezi, sugeriše se rukovodstvu BHMAC-a da dostavi urgenciju prema svim nadležnim institucijama u kojoj će precizno definisati i obrazložiti sve rizike sa kojima se suočava institucija ukoliko se pitanje imenovanja rukovodstva ne riješi u razumnom vremenskom periodu.

3.3 Finansijsko upravljanje i kontrola

Sistem finansijskog upravljanja i kontrole nije u cijelosti implementiran u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH, Priručnikom za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH. BHMAC je sačinio popis i mapiranje poslovnih procesa. Međutim, aktivnosti vezane za utvrđivanje i procjenu rizika i izradu registra rizika nisu još uvijek realizovane. BHMAC je popunio obrazac Godišnjeg izvještaja o finansijskom upravljanju i kontroli za 2017. godinu i dostavio CHJ¹. Za potpunu implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole i utvrđivanje obaveza i odgovornosti po radnim mjestima, potrebno je, u saradnji sa svim nadležnim institucijama, okončati aktivnosti na sačinjavanju nove sistematizacije radnih mjesta te riješiti status rukovodstva BHMAC-a, jer navedeno značajno utiče na kašnjenje implementacije sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Nastavak kašnjenja u implementaciji, zbog nerazumijevanja važnosti ovog sistema od nadležnih osoba, može uzrokovati slabosti sistema internih kontrola poslovnih procesa u BHMAC-u, te slabosti raspodjele obaveza i odgovornosti u BHMAC-u. Također, nepostojanje ovog sistema može imati za posljedicu pojačane i rizike nenamjenske potrošnje i nedovoljnog poštivanja zakonitosti u poslovanju.

Preporuka

Potrebo je da postojeće rukovodstvo, iako u statusu vršilaca dužnosti, predstavi važnost uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, te okonča

aktivnosti na utvrđivanju i procjeni rizika i izradi registra rizika u instituciji.**3.4 Interna revizija**

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH, za internu reviziju BHMAC-a nadležna je Jedinica interne revizije Ministarstva civilnih poslova BiH.

Krajem 2017. godine BHMAC je na traženje Jedinice interne revizije dostavio određene informacije potrebne za sačinjavanje Strateškog plana rada Jedinice za internu reviziju Ministarstva civilnih poslova za period 2018.–2020. godina u BHMAC-u.

U 2017. godini nije bilo drugih aktivnosti interne revizije od strane nadležne Jedinice u BHMAC-u.

4. BUDŽET

BHMAC je projekcijom budžeta za 2017. godinu planirao budžet u visini gornje granice rashoda u iznosu od 5.925.000 KM uključujući i planirane primitke od prodaje stalnih sredstava.

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2017. godinu¹, BHMAC-u su, u budžetu, odobrena sredstva u iznosu od 5.925.000 KM, što je za 20.000 KM manje u odnosu na odobreni budžet za 2016. godinu.

U Tabeli 1. prikazan je pregled odobrenog i izvršenog budžeta.

Tabela 1. Iznosi u KM

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
Tekući izdaci	5.845.000	-68.000	5.777.000	5.407.479	94
Kapitalni izdaci	80.000	72.587	152.587	150.060	98
Tekući grantovi					
Višegodišnja kapitalna ulaganja					
Novčane donacije		107.329	107.329	0	0
Ukupno:	5.925.000	111.916	6.036.916	5.557.539	92

Pored sredstava iz Budžeta institucija BiH, na zahtjev BHMAC-a je izvršen prijenos neutrošenih sredstava Projekta "Land Release"² iz 2016. godine u iznosu od 107.329 KM.

Također, BHMAC je izvršio prestrukturisanja rashoda budžeta 29.05.2017. godine i 17.11.2017. godine, koja je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH, prema kojima je izvršena izmjena strukture rashoda unutar odobrenog budžeta. Ukupan iznos prestrukturisanja iznosio je 68.000 KM povećanjem pozicije za nabavku opreme u okviru kapitalnih izdataka (68.000 KM) i umanjnjem tekućih izdataka za usluge prijevoza i goriva (25.000 KM) i izdataka za tekuće održavanje (43.000 KM). BHMAC-u su stavljena na raspolaganje i sredstva od primitaka za prodaju stalnih sredstava (vozila) u iznosu od 4.587 KM.³

Godišnji izvještaj o realizovanju Plana i program rada BHMAC-a za 2017. godinu dostavljen je Vijeću ministara BiH. U 2017. godini BHMAC je u saradnji sa Komisijom za deminiranje intenzivirao rad na implementiranju obaveza datih u okviru strateškog plana protuminskih akcija u BiH za period 2009–2019. godina. Protuminsko djelovanje je bilo temeljeno na integralnom pristupu protuminskih akcija u visokougroženim zajednicama i implementiranju grupa projekata u srednje i nisko ugroženim zajednicama. Također, u 2017. godini koncept protuminskog djelovanja je predstavljao prelazak sa tradicionalnog vraćanja zemljišta na brži i efikasniji koncept reduciranja sumnjive površine „Land Release“ na osnovu usvojena tri poglavlja Standarda za uklanjanje mina i neeksplozivnih ubojnih sredstava u Bosni i Hercegovini (vraćanje površine, netehničko izviđanje i tehničko izviđanje).

5. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJ

BHMAC je sačinio Godišnji finansijski izvještaj za 2017. godinu i dostavio ga mjerodavnim tijelima i institucijama u skladu s važećim propisima i u utvrđenom roku.

Godišnji finansijski izvještaji BHMAC-a su objavljeni na web stranici (<http://www.bhmac.org>).

5.1 Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2017. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 5.557.539 KM, što je u odnosu na rashode planirane budžetom, sa uključenim sredstvima novčanih donacija, za 2017. godinu manje za 479.377 KM.

Značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (3.868.039 KM), naknade zaposlenih (627.445 KM) izdatke za upotrebu vozila (203.314 KM), putne troškove (37.295 KM), mobilne telefone (24.726 KM), nabavku materijala (55.750 KM).

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

5.1.1 Bruto plaće

Bruto plaće i naknade iz plaća na 31.12.2017. godine iskazane su u iznosu od 3.868.039 KM, od čega neto plaće i naknade iznose 2.312.615 KM, a porezi i doprinosi 1.555.422 KM. Bruto plaće i naknade su manje u odnosu na prethodnu godinu za 18.110 KM, što je posljedica fluktuacije radne snage i trajanja postupaka popune radnih mjesta.

Prosječan broj zaposlenih za koje su isplaćene bruto plaće u BHMAC-u bio je 179.

Budžetom za 2017. godinu planirano je 183 zaposlenih, a na 31.12.2017. godine u BHMAC-u je bilo 180 zaposlenih.

Dodatak na plaću uposlenih u BHMAC-u je definisan odlukama Vijeća ministara BiH za efektivno vrijeme provedeno u obavljanju dužnosti za inspektorske deminerske i poslove deminerskog izviđanja¹ i za obavljanja složenih informatičko-aplikacijskih poslova u BHMAC-u².

Na osnovu dostavljenih evidencija isplaćenog dodatka na plaću na 31.12.2017. godine konstatovali smo da je predmetna isplata izvršena za 91 službenika i zaposlenika u

ukupnom iznosu od 119. 218 KM.

U 2017. godini, kao i prethodnih godina, vršena je kontrola primjene Odluke o utvrđivanju dodatka na osnovu posebnih uslova radnog mjesta. Komisija za kontrolu primjene predmetne odluke je vršila kontrolu uvidom u šihtarice, EIDP obrasce¹, putne naloge, zapisnike o stručnom i inspeksijskom radu na gradilištu, službene zabilješke, periodični izvještaji Odsjeka za finansijske poslove, raspoložive baze podataka BHMACH-a, kao što su inspekcije, generalno izviđanje i drugo.

Navedenom kontrolom je utvrđeno da ima slučajeva gdje je neutemeljeno naplaćen ili nenaplaćen dodatak, zatim da ima kašnjenja unosa podataka u bazu te da postoje greške prilikom popunjavanja EIDP obrasca. Odluka o korekciji na plaću za sva četiri tromjesečja donesena je tek u decembru 2017. godine iz razloga što izvještaji Komisije nisu razmatrani kontinuirano od strane Stručnog kolegija BHMACH-a, kako je to definisano Uputstvom za rad Komisije².

Preporuka

Na osnovu analize izvršenih kontrola i utvrđenih slabosti sačiniti prijedlog mjera u cilju uspostave efikasnog sistema internih kontrola nad navedenim izdacima.

Potrebno je da se izvještaji o izvršenim kontrolama primjene Odluke o utvrđivanju dodatka razmatraju i usvajaju u kontinuitetu od strane Stručnog kolegija BHMACH-a u cilju pravovremene korekcije isplaćenog dodatka na osnovu posebnih uslova radnog mjesta.

5.1.2 Naknade zaposlenih

Ukupno ostvarene naknade troškova zaposlenih sa 31.12.2017. godine ostvarene su u iznosu od 627.445 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 48.249 KM. Značajne naknade odnose se na izdatke za prijevoz zaposlenih (169.414 KM), topli obrok (227.206 KM), regres (53.100 KM), jubilarne naknade (39.010 KM), pomoć u slučaju smrti (9.960 KM).

5.1.3 Putni troškovi

Ukupno ostvareni izdaci za putne troškove sa 31.12.2017. godine su iznosili 37.295 KM. Od toga, troškovi putovanja u zemlji iznose 22.449 KM, a troškovi putovanja u inostranstvu 14.847 KM. Uvidom u dokumentaciju utvrđeno je da se usluge smještaja u zemlji i dalje realizuju isključivo putem blagajne, a ne bezgotovinskim plaćanjem.

Preporuka

Potrebno je da se pravdanje izdataka smještaja na službenom putu realizuje bezgotovinskim plaćanjem putem jedinstvenog računa MFT-a BiH u cilju smanjenja prometa gotovim novcem.

5.1.4 Izdaci za mobilne telefone

Izdaci za mobilne telefone na 31.12.2017. godine iznosili su 24.726 KM. Važećim Pravilnikom³ definisano je da pravo na priznavanje troškova mobilnih telefona ima ukupno 118 zaposlenika, među kojima su i dalje prisutne osobe na pozicijama koje nisu prepoznate Pravilnikom VM BiH. Odobreni limiti se kreću od 20 KM za inspektore,

izviđače, vozače, šefove i zamjenike ureda, šefove regionalnih ureda, više referente za izviđanje, više referente za kontrolu kvaliteta, pa do 200 KM koliko ima direktor. *BHMAC nije u 2017. godini usaglasio Pravilnik o korištenju službenih fiksnih i mobilnih telefona sa Pravilnikom Vijeća ministara BiH.* Vijeće ministara BiH je na sjednici održanoj 22.06.2017. godine upoznato sa informacijom Ministarstva civilnih poslova BiH o problemu korištenja telefona u BHMAC-u. Vijeće ministara je zadužilo MFT BiH da u roku od 30 dana pripremi i dostavi Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika u koji će biti unesene izmjene vezane za BHMAC. Danom obavljanja završne revizije nije došlo do navedene izmjene, a BHMAC-u nije poznato da li je MFT BiH Vijeću ministara dostavilo Prijedlog pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o korištenju telefona.

Refundiranje troškova mobilnih telefona vrši se gotovinski putem blagajne u okviru odobrenog limita umanjениh za nenamjensku potrošnju. Korisnici mobilnih usluga dostavljaju originalne račune mobilnog operatera i potvrde o uplati na osnovu kojih im se vrši refundiranje. Revizijom izdataka za mobilne telefone utvrđeno je da su troškovi za decembar 2017. godine knjiženi u januaru 2018. godine, što je imalo za posljedicu da navedeni troškovi nisu evidentirani u skladu s principom modificiranog nastanka događaja, odnosno u obračunskom periodu u kojem su nastali.

Preporuka

BHMAC je dužan da Pravilnik o korištenju službenih fiksnih i mobilnih telefona usaglasi sa Pravilnikom Vijeća ministara BiH.

Potrebno je uspostaviti efikasan sistem internih kontrola u cilju priznavanja rashoda u momentu nastanka obaveze kako je to propisano Zakonom o finansiranju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu i računovodstvenim politikama i procedurama u institucijama BiH.

5.1.5 Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u 2017. godini iznose 203.314 KM. Izdaci se odnose na izdatke za gorivo (115.934 KM), materijal i usluge za održavanje vozila (41.744 KM), registraciju motornih vozila (18.001 KM), osiguranje vozila (8.549 KM), autogume (11.411 KM), usluge pranja vozila (6.664. KM) i motorno ulje (1.012 KM).

Prema Pravilniku Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine, BHMAC-u je dato pravo korištenja tri vozila, i to dva niže srednje klase i jedno vozilo srednje klase. Također, BHMAC-u je odobren Pravilnik o specijalizovanim vozilima po kojem institucija raspolaže sa 61 specijalizovanim vozilom.

Prema prezentovanoj dokumentaciji na 31.12.2017. godine BHMAC je raspolagao sa 63 vozila, od čega se devet vozila ne koriste (neispravna vozila sa velikim procijenjenim iznosom za popravke, 100% šteta na vozilu i sl.).

U toku 2017. godine tri specijalizovana vozila su prodana putem licitacije, a krajem godine nabavljena su dva vozila (jedno službeno i jedno specijalizovano) i za ista nije bilo izdataka u 2017. godini. Jedno vozilo je rashodovano.

Izmjenama i dopunama Pravilnika Vijeća ministara BiH o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama Bosne i Hercegovine, omogućeno je raspolaganje vozilima 24 sata dnevno uz uslov da rukovodilac institucije svojim internim aktom propiše pravo ovakvog raspolaganja.

Pravilnikom o izmjeni i dopuni pravilnika o načinu korištenja službenih vozila u BHMACH-u¹ je izmijenjen član 6. a kojim se definiše da pravo na korištenje vozila srednje/nije klase imaju direktor/pomoćnici direktora za obavljanje prijevoza i radi vršenja poslova i zadataka, te da se službena vozila mogu koristiti i za obavljanje administrativnih i kurirskih poslova iz nadležnosti BHMACH-a uz izdane pojedinačne naloge od strane direktora ili osoba koje direktor ovlasti. Istom izmjenom nije precizno definisano pravo korištenja vozila 24 sata dnevno kao i na koji način se dokazuje namjensko korištenje vozila 24 sata, što može povećati rizik nenamjenske upotrebe službenih vozila.

Preporuka

BHMACH treba internim aktom propisati način korištenja službenih vozila u skladu s Pravilnikom Vijeća ministara BiH, osobe kojima se daje pravo raspolaganja vozilima 24 sata dnevno, uz odgovarajuća obrazloženja davanja ovih prava i urednost dokumentacije koja se tiče korištenja i upotrebe službenih vozila.

Uvidom u kolske naloge ustanovljeno je da se u pojedinačnim slučajevima koriste i specijalizovana vozila za potrebe prijevoza od mjesta prebivališta/boravišta do mjesta rada, što nije u skladu s članom 2. Pravilnika o nabavci i načinu upotrebe službenih vozila u institucijama BiH².

Pravilnikom o načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila je propisano da se u ista ubrajaju i donirana vozila koja se koriste za administrativne potrebe. Potrebno je odrediti o kojim vozilima i kojem broju se radi, budući da se to iz dokumentacije prezentovane reviziji nije moglo zaključiti.

Preporuka

BHMACH je obavezan da vozila koristi u skladu s članom 2. Pravilnika o nabavci i načinu upotrebe službenih vozila u institucijama BiH, koji je donijelo Vijeće ministara BiH, u kojem je jasno navedeno za koje namjene se koriste službena, a za koje službena specijalizovana vozila.

Nadalje su uočena odstupanja kod broja i rasporeda specijalizovanih vozila po osnovnim organizacionim jedinicama, prema Pravilniku, dostavljenoj tabeli i Odlukom o dodjeljivanju brojeva specijalizovanim vozilima, a nisu ni dodijeljeni brojevi svim specijalizovanim vozilima.

Pravilnikom o načinu korištenja specijalizovanih službenih vozila u BHMACH-u je definisano da se putni nalog izdaje za svako korištenje specijalizovanog vozila. Ovakav način izdavanja putnih naloga, a uzimajući činjenicu da više osoba koristi više vozila, dovodi da se u toku mjeseca za jedno vozilo izdaje znatan broj putnih naloga što može uzrokovati neadekvatnu kontrolu upotrebe službenih vozila. Uvidom u kolske naloge u pojedinačnim slučajevima ustanovljeno je više slabosti internih kontrola (broj kolskog naloga na obrascima za sipanje goriva ne odgovara broju kolskog naloga na kojem je evidentirano vrijeme točenja goriva; datum točenja goriva ne odgovara izdanom nalogu za vozilo, za vrijeme kada je korišteno; kolski nalozi nisu usaglašeni sa šihtaricama; ne upisuju se sve predviđene u obrascu rubrike u obrascu putnog naloga za vozilo i drugo).

Preporuka

Uvažavajući specifičnost i složenost BHMACH-a kao institucije, potrebno je unaprijediti sistem internih kontrola u dijelu koji se odnosi na vođenje evidencija o

korištenju službenih vozila.

Prema raspoloživim podacima BHMAC-a na 11 službenih vozila je nastala šteta za koje nije izvršena naplata od osiguravajuće kuće iz razloga što ne postoji ili nije utvrđen štetnik tj. druga strana u nezgodi. U toku 2016. godine formirana je Prvostepena komisija za štete čija je obaveza da provede postupak za utvrđivanje postojanja materijalne odgovornosti osoba za štetu koju je prouzročilo upravljajući službenim vozilom. Na osnovu prezentovane dokumentacije konstatovali smo da je od osam slučajeva Komisija u martu 2017. godine riješila jedan slučaj i utvrdila da zaposlena osoba nije materijalno odgovorna za štetu koju je prouzročila u 2014. godini jer šteta nije nastala namjerno ili iz krajnje nepažnje (procjena štete 1.872 KM). Nisu dalje pokretani postupci za utvrđivanje odgovornosti za štetu. Prema dostavljenom Pregledu o neriješenim saobraćajnim nesrećama, u toku 2017. godine desilo se pet saobraćajnih nesreća, za koje su prema dobivenim informacijama pribavljeni policijski zapisnici.

Preporuka

Potrebno je propisati procedure glede ispravnog postupanja u okolnostima nastanka nepredviđenih događaja sa štetnim posljedicama za službeno vozilo kada štetnik nije poznat, te istim regulisati korake koji se imaju preduzeti na rješavanju tako nastalih štetnih događaja.

5.1.6 Izdaci za nabavku materijala

Nabavka materijala sa 31.12.2017. godine realizovana je u iznosu od 55.750 KM, od čega značajniji iznos se odnosi na nabavku kompjuterskog (5.368 KM), uredskog materijala (22.034 KM) i materijala za čišćenje (8.478 KM).

Nabavka uredskog materijala je vršena na osnovu Ugovora zaključenog sa izabranim ponuđačem 27.12.2017. u vrijednosti od 21.968 KM sa PDV-om. Cjelokupna nabavka je realizovana u skladu s važećim ugovorom.

5.1.7 Izdaci za najam imovine i opreme

Ukupni izdaci za najam imovine i opreme sa 31.12.2017. godine iznose 345.800 KM, od čega iznos od 332.459 KM se odnosi na najam poslovnog prostora i parkinga, a iznos od 13.341 KM odnosi se na najam zemljišta.

Za potrebe smještaja u Sarajevu, BHMAC je zaključio ugovor o najmu prostora od 1.475 m².¹ Za potrebe smještaja u Banjoj Luci zaključen je Ugovor o najmu poslovnog prostora površine 240 m².² Također, BHMAC plaća najam za još četiri prostora u iznosima od 1.212 KM do 1.700 KM na mjesečnom nivou (Bihać, Travnik, Brčko i Pale).

Prema dobijenim informacijama, najmodavac za lokaciju u Sarajevu nije smanjivao cijenu najma u 2017. godini. Međutim, u 2017. i 2018. godini isti je renovirao određene prostorije o vlastitom trošku. U toku 2017. godine BHMAC je dostavio dopis Ministarstvu odbrane BiH sa ciljem rješavanja eventualnog smještaja Centralnog ureda u Sarajevu u prostorije Ministarstva u Rajlovcu ili drugim dostupnim lokacijama. Međutim, Ministarstvo odbrane BiH je odgovorilo da nisu u mogućnosti udovoljiti potrebi BHMAC-a jer nemaju nadležnost raspolaganja lokacijama Oružanih snaga BiH. Raspolaganje lokacijama i njihovima statusom po Zakonu o odbrani BiH isključivo je nadležnost Predsjedništva BiH i Parlamentarne skupštine BiH.

Preporuka

Prema već preduzimanim aktivnostima od strane BHMAC-a preporučujemo da se pitanje smještaja Centralnog ureda u Sarajevu, za koji se izdvajaju i najveća sredstva, delegira nadležnim institucijama, gdje se kao moguće rješenje može razmotriti i korištenje objekata Oružanih snaga BiH.

5.1.8 Izdaci na osnovu ugovora o djelu

Izdaci po osnovu ugovora o djelu iznose 19.595 KM i odnose se na angažovanje 29 osoba na poslovima nesistematizovanih radnih mjesta i četiri na poslovima sistematizovanih radnih mjesta. Vanjski saradnici su angažovani za poslove čišćenja, čuvarske poslove, konsultantske poslove, poslove generalnog izviđanja, itd.

Provedenom revizijom konstatovano je smanjenje troškova za ove namjene u odnosu na realizaciju u prošloj godini za 10.813 KM.

Preporuka

BHMAC treba osigurati da se ugovori o djelu zaključuju samo u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji su privremenog karaktera i koji se ne mogu smatrati poslovima sistematizovanih radnih mjesta.

5.1.9 Kapitalni izdaci

Ukupna vrijednost kapitalnih izdataka koja su planirana i odobrena u budžetu u 2017. godini iznosi 152.587 KM i odnosi se na nabavku opreme. Ovi izdaci su ostvareni u iznosu od 150.060 KM (ili 98%). Značajnu stavku kapitalnih izdataka za nabavku opreme predstavlja nabavka motornih vozila planirana u iznosu od 119.586 KM i ostvarena u istom iznosu. Također, značajnu stavku kapitalnih izdataka čine izdaci na poziciji kompjuterske opreme planirani u iznosu od 24.000 KM i realizovani u iznosu od 21.587 KM.

5.2 Pregled prihoda i primitaka

U pregledu prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama u periodu od 01.01. do 31.12.2017. godine, ukupno ostvareni prihodi i primici iskazani su u iznosu od 16.587 KM, što je u odnosu na prihode i primitke planirane budžetom za 2017. godinu više za 4.587 KM.

Na ovoj poziciji su iskazani prihodi od prodaje stalnih sredstava, odnosno tri motorna vozila. Komisija imenovana Odlukom v.d. direktora BHMACH-a je provela postupak prodaje vozila putem javne licitacije sa zatvorenim pismenim ponudama. Procijenjena vrijednost, za sva tri vozila, je iznosila 10.955 KM. Ukupan primitak od prodaje službenih vozila je realizovan u iznosu od 16.587 KM.

5.3 Bilans stanja

U Bilansu stanja na 31.12.2017. godine iskazana su ukupna sredstva u iznosu od 535.851 KM. Ukupne obaveze sa izvorima sredstava iskazane su u iznosu od 1.132.586 KM.

U Tabeli 2. prikazana je struktura sredstava i obaveza Ministarstva.

Tabela 2. Iznosi u KM

Opis	Saldo 31.12.2016	Saldo 31.12.2017	Indeks 3/2
1	2	3	4
Gotovina, kratkoročna potraživanja i zalihe	9.717	1.950	20
Stalna sredstva	529.861	533.901	101
Ukupno aktiva:	539.578	535.851	99
Kratkoročne obaveze i razgraničenja	600.738	598.685	100
Dugoročne obaveze i razgraničenja			
Izvori sredstava	529.861	533.901	101
Ukupno pasiva:	1.130.599	1.132.586	

Značajna stavka bilansa stanja odnosi se na neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (533.901 KM), obaveze prema dobavljačima (218.835 KM), obaveze prema zaposlenima (379.850 KM) i izvore sredstava (533.901 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

5.3.1 Popis sredstava i obaveza

BHMAC je proveo aktivnosti na popisu sredstava i obaveza sa stanjem na 31.12.2017. godine. Nakon provedenog popisa od strane pojedinačnih komisija na terenu, Centralna popisna komisija je sačinila Izvještaj o izvršenom popisu sredstava i obaveza. Dana 09.02.2018. godine v.d. direktora je donio Odluku o usvajanju izvještaja Centralne popisne komisije¹ kojom je naloženo Sektoru za podršku da do 26.03.2018. godine pripremi Plan aktivnosti radi postupanja po zaključcima i preporukama Centralne popisne komisije. U vrijeme obavljanja završne revizije nam je prezentovan predmetni Plan aktivnosti. U istom je definisano da se zaključno sa 30.06.2018. godine trebaju realizovati preporuke Centralne popisne komisije.

U Izvještaju Centralne popisne komisije je, između ostalog, konstatovano da su popisana sredstva predložena za otpis prema listama koje su sačinile komisije na terenu, ali su na popisnoj listi i sredstva koja su otpisana u 2016 godine; UNICEF-ova oprema koja je data BHMAC-u na korištenje nije uknjižena iz razloga što BHMAC nije nikada dobio darovnicu za ova sredstva, ali su ista evidentirana na posebnoj listi zaduženja; namještaj i druge stvari koje su zatečene kod useljenja u unajmljeni prostor u sjedištu BHMAC-a nisu popisane radi toga što su ista vlasništvo najmodavca te najmodavac nije dostavio popisnu listu osobnih stalnih sredstava. Uočena su stalna sredstva koja nemaju inventurne brojeve ili postoje nečitki inventurni brojevi kao i inventurni brojevi ispisani flomasterom. Ni u tekućoj godini nisu okončane ranije započete aktivnosti na uspostavljanju sistema popisivanja stalnih sredstava barkod čitačem, što može doprinijeti kvalitetnijem i efikasnijem provođenju procesa popisa sredstava te nisu istaknute liste zaduženja po zaposlenom i lokaciji – uredu, već iste postoje u modulu stalnih sredstava.

Centralna popisna komisija je dala konkretne preporuke u vezi s otklanjanjem uočenih slabosti prilikom popisa stalnih sredstava.

Sve što je konstatovano prilikom popisa ukazuje na postojanje slabosti kod upravljanja stalnim sredstvima u BHMAC-u. Uz uvažavanje sistematičnog pristupa prilikom planiranja i organizovanja popisnih aktivnosti BHMAC-a, uočili smo da Izvještaj Centralne popisne komisije ima veoma detaljne informacije o popisnim aktivnostima i rezultatima popisa, ali nije sačinjen u formi i sadržaju kako je to definisano relevantnim propisima o vršenju popisa². U Izvještaju Centralne popisne komisije nisu navedene rekapitulacije popisanih sredstava po analitičkim kontima po kojima se sredstva vode u pomoćnoj i Glavnoj knjizi sa vrijednosnim pokazateljima iz kojih se vidi usaglašenost ovih evidencija.

Preporuka

BHMAC treba popis stalnih sredstava vršiti na osnovu Uputstva o vršenju popisa imovine i obaveza budžetskih korisnika i Pravilnika o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH te da se u potpunosti i na vrijeme realizuju preporuke Centralne popisne komisije.

Kratkoročne tekuće obaveze su iznosile 598.685 KM, a odnosile su se na obaveze prema dobavljačima (218.160 KM), obaveze po obustavljenim porezima i doprinosima (25 KM), kratkoročne obaveze prema fizičkim osobama (650 KM), obaveze za plaće (181.662 KM), obaveze za naknade plaća (20.106 KM), poreze i doprinose na plaće (141.629 KM) i ostale obaveze prema radnicima (36.452 KM).

Obaveze prema dobavljačima su popisane na osnovu analitičkih kartica dobavljača, a ne na osnovu usklađivanja podataka iz pomoćnih evidencija (KUF³) sa podacima iz Glavne

knjige. Dalje je uočeno da knjiga ulaznih faktura nije uspostavljena u formi kako je to propisano odredbama člana 21. stav (2) Pravilnika o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija Bosne i Hercegovine, a što je osnova za pouzdano i tačno praćenje stvaranja finansijskih obaveza u instituciji.

Uvidom u stanje na izvodima otvorenih stavki kod pojedinih dobavljača iz uzorka i analitičke kartice dobavljača, uočeno je da stanja sa dobavljačima u nekim slučajevima nisu usaglašena.

Popis obaveza u tekućoj godini nije izvršen u skladu s Uputstvom o vršenju popisa imovine i obaveza budžetskih institucija BiH niti u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

Preporuka

Potrebno je unaprijediti mehanizam popisa obaveza prema dobavljačima na kraju svake budžetske godine u smislu usklađivanja analitičkih knjigovodstvenih evidencija u pomoćnim knjigama sa odgovarajućim sintetičkim kontima Glavne knjige i pravovremeno osigurati knjigovodstvene podatke o stanjima na 31.12. tekuće godine.¹ Također je potrebno knjigu ulaznih faktura voditi u skladu s Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH².

5.4 Pregled dinamike zapošljavanja

Prema pregledu dinamike zapošljavanja u periodu od 01.01. do 31.12.2017. godine, u BHMAC-u je planirano 183 zaposlenih. Ukupan broj zaposlenih na kraju godine bio je 180. U toku 2017. godine BHMAC je više puta tražio saglasnost Vijeća ministara BiH za popunu radnih mjesta na neodređeno vrijeme putem javnog konkursa za budžetom odobreno zapošljavanje. Vijeće ministara BiH ni u jednom slučaju nije dalo saglasnost za objavu javnog konkursa.

Analizom kretanja zaposlenih tokom 2017. godine konstatovano je kako slijedi: jedan državni službenik je primljen na neodređeno vrijeme uz pribavljenu saglasnost Agencije za državnu službu BiH, ali bez prethodno pribavljene saglasnosti Vijeća ministara BiH; sedam osoba je zasnovalo radni odnos na određeno vrijeme, od kojih su određene osobe angažovane u dužem periodu od tri mjeseca (s prekidima ugovora o radu) bez prethodno provedene procedure javnog konkursa, a što je obrazloženo potrebama hitnog obavljanja posla, povećanim obimom redovnih aktivnosti i činjenicom da Vijeće ministara BiH nije razmatralo zahtjeve BHMAC-a za popunu radnih mjesta na neodređeno vrijeme putem javnog konkursa; jedna od navedenih sedam osoba (zaposlenik), za koju tokom 2017. godine nije raspisivan javni konkurs za prijem u radni odnos, bila je zaposlena po ugovoru o radu na određeno vrijeme u periodu od oktobra 2016. do kraja 2017. godine tromjesečno sa manjim prekidima; jedna osoba je na osnovu internog konkursa unaprijeđena sa pozicije stručnog savjetnika za internu kontrolu na poziciju šefa Odsjeka za pravne, personalne i opće poslove.

Pored navedenih kretanja zaposlenih u BHMAC-u je došlo i do prestanka radnog odnosa za pet osoba. Od toga dvoje zaposlenih je sticanjem uslova otišlo u penziju, jedna zaposlena osoba je prešla u drugu instituciju na osnovu sporazuma o direktnom preuzimanju, za jednog zaposlenog je izrečen otkaz ugovora o radu na neodređeno vrijeme³, te je bivši pomoćnik direktora razriješen dužnosti na osnovu prekobrojnosti⁴.

Preporuka

Potrebno je osigurati da BHMAC proceduru zapošljavanja putem ugovora o radu na

neodređeno vrijeme vrši po dobivanju saglasnosti Vijeća ministara BIH za popunu radnih mjesta putem javnog konkursa.

Prilikom angažovanja osoba na određeno vrijeme BHMAC je dužan dosljedno i transparentno primijeniti zakonske propise koji regulišu proces zapošljavanja u institucijama BiH.

6. JAVNE NABAVKE

BHMAC je donio Plan javnih nabavki za 2017. godinu kako je propisano Zakonom o javnim nabavkama. Za svaki postupak javne nabavke, rješenjem v.d. direktora, formirana je komisija koja provodi postupke javnih nabavki.

Prema prezentovanim podacima, BHMAC je u 2017. godini proveo 46 postupaka javnih nabavki, od čega iz tekućih izdataka 41 postupak (četiri otvorena, šest konkurentskih, 31 postupak putem direktnog sporazuma i pet postupaka u skladu s Aneksom II Dio B), te jedan otvoreni, jedan konkurentski i tri postupka putem direktnog sporazuma iz kapitalnih izdataka. Nakon prethodno provedenih postupka ukupna vrijednost zaključenih ugovora iznosila je 538.413 KM (388.353 KM iz tekućih izdataka i 150.060 KM iz kapitalnih izdataka).

Navodimo opća zapažanja i slabosti uočene tokom revizije procesa javnih nabavki: uočeno je da se neke procedure pokreću kasno, što predstavlja odstupanje od Plana javnih nabavki (nabavka rezervnih dijelova za usluge redovnog i vanrednog servisa vozila, nabavka autoguma, nabavka goriva, nabavka odjeće, usluga štampanja); da u nekim slučajevima procedure javnih nabavki traju duže vrijeme od očekivanog, a da nije bilo žalbenog postupka (nabavka obuće, satelitskog praćenja vozila); da se za robu koja ima prisutnu konkurenciju na tržištu dostavlja jedna ponuda (usluge osiguranja zaposlenih od minske nesreće, nabavka službenog i specijalizovanog vozila), iako je više ponuđača preuzelo tendersku dokumentaciju; da postoje odstupanja planiranih vrijednosti od zaključenih vrijednosti ugovora (nabavka autoguma, nabavka materijala za čišćenje, usluga osiguranja vozila, usluge osiguranja zaposlenih od minske nesreće), da nije osigurano praćenje realizacije ugovora (vrijednosno i količinski).

Preporuka

BHMAC je dužan analizirati uočene slabosti i nedostatke i raditi na njihovom otklanjanju radi uspostave efikasnog procesa javnih nabavki.

Na osnovu odabranog uzorka izvršili smo reviziju pojedinačnih postupaka javnih nabavki i to: Nabavka usluga osiguranja zaposlenih od minske nesreće (27.000 KM); nabavka kompjuterske opreme (24.000 KM); nabavka službenih vozila (119.587 KM); nabavka usluga najma i održavanja opreme za potrebe štampanja i umnožavanja dokumenata (70.000 KM).

Revizijom pojedinačnih procedura javnih nabavki konstatovano je sljedeće.

6.1 Nabavka službenih vozila

Javna nabavka službenih vozila je pokrenuta 27.11.2017. godine na osnovu otvorenog postupka procijenjene ukupne vrijednosti u iznosu od 119.587 KM (sa PDV-om), a prema kriteriju najniže cijene i zaključivanjem ugovora sa jednim ponuđačem. Postupak je podijeljen na dva lota: lot 1 – nabavka službenog vozila srednje klase, s planiranim sredstvima u iznosu do 49.900 KM (sa PDV-om) i lot 2 – nabavka specijalizovanog teretnog vozila s planiranim sredstvima u iznosu od 69.687 KM (sa PDV-om).

Nabavka službenog vozila srednje klase lot 1 – procijenjene vrijednosti u iznosu od 49.900 KM (sa PDV-om). Na osnovu izvještaja iz sistema e-nabavke tendersku dokumentaciju za lot 1 je preuzelo 15 potencijalnih ponuđača, dok je samo jedan ponuđač dostavio ponudu.

Prema članu 3. Zakona o javnim nabavkama ugovorni organ je dužan da postupa transparentno, da se u postupku javne nabavke prema ponuđačima ponaša jednako i nediskriminirajuće, na način da osigura pravičnu i aktivnu konkurenciju, sa ciljem najefikasnijeg korištenja javnih sredstava. Također, članom 54. Zakona o javnim nabavkama je propisano da tehničke specifikacije trebaju svim ponuđačima omogućiti jednak i nediskriminirajući pristup nadmetanju.

Uvidom u tendersku dokumentaciju nabavke službenog vozila srednje klase utvrđeno je da su u tehničkoj specifikaciji korišteni zatvoreni intervali za određene tehničke karakteristike vozila koje se nabavlja (dužina vozila od 4658 mm do 4700 mm, širina vozila od 1813 mm do 1815 mm, visina vozila 1460 mm do 1465 mm, međuosovinski razmak od 2679 mm do 2681 mm). Nismo se uvjerali na koji način je osigurana aktivna konkurencija, odnosno nisu nam prezentovani podaci za druge vrste vozila (osim vozila marke ŠKODA OCTAVIA AMBITION 1,8 TDI DSG koje je nabavljeno) koja su još mogla biti ponuđena u postupku nabavke. Dostavljena ponuda izabranog ponuđača je iznosila 49.900 KM (sa PDV-om) koliko je iznosila i procijenjena vrijednost službenog vozila srednje klase za lot 1.

Nabavka specijalizovanog teretnog vozila – lot 2 procijenjene vrijednosti u iznosu od 69.687 KM (sa PDV-om). Na osnovu izvještaja iz sistema e-nabavke tendersku dokumentaciju za lot 2 je preuzelo 15 potencijalnih ponuđača, dok je samo jedan ponuđač dostavio ponudu za koju je Komisija konstatovala da ispunjava uslove tražene tenderskom dokumentacijom.

Uvidom u tendersku dokumentaciju utvrđeno je da su u tehničkoj specifikaciji korišteni zatvoreni intervali za određene tehničke karakteristike vozila koje se nabavlja (npr. dužina vozila 4695-4699 mm, širina vozila 1880-1885 mm, visina vozila 1675-1679 mm, međuosovinski razmak 2790-2795 mm itd.). I u lotu 2 se nismo uvjerali na koji način je osigurana aktivna konkurencija, odnosno nisu nam prezentovani podaci za druge vrste vozila (osim Škoda Kodiaq Style 2.0 TDI), koja su još mogla biti ponuđena u postupku nabavke. Dostavljena ponuda izabranog ponuđača je iznosila 69.686 KM (sa PDV-om), što je za jednu KM manje od procijenjene vrijednost vozila za lot 2.

Oba vozila su isporučena u ugovorom definisanom roku isporuke.

Iako je BHMACH proveo otvoreni postupak i time isti učinio transparentnim, uzimajući u obzir način na koji je kreirana tenderska dokumentacija (tehnička specifikacija) konstatovali smo da postoje određeni elementi (zatvoreni intervali za dimenzije vozila koje se nabavlja) koji ukazuju na ograničenje aktivne konkurencije prilikom provođenja javne nabavke službenih vozila.

Preporuka

BHMAC je obavezan da tendersku dokumentaciju kreira u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama i time osigura dosljedno poštivanje temeljnih principa Zakona o javnim nabavkama (jednak tretman ponuđača, te aktivnu i pravičnu konkurencija) kao osnovnih uslova za ostvarenje cilja provođenja javne nabavke, odnosno najefikasnije korištenje javnih sredstava.

6.2 Nabavka usluga najma i održavanja opreme za potrebe štampanja i umnožavanja dokumenata

Na osnovu Obavještenja o nabavci¹ i ispravke Obavještenja o nabavci² pokrenuta je procedura javne nabavke putem otvorenog postupka za nabavku usluga najma i održavanja opreme za potrebe štampanja i umnožavanja dokumenata. Procijenjena vrijednost nabavke je iznosila 70.000 KM (sa PDV-om). Tendersku dokumentaciju je preuzelo 16 ponuđača, a ispravku tenderske dokumentacije sa portala e-nabavke preuzelo devet ponuđača. U definisanom roku za dostavljanje ponuda pristigla je ponuda jednog ponuđača koji je bio prisutan na otvaranju ponude. Kriterij za izbor bila je najniža cijena. Komisija je utvrdila da je pristigla jedna ponuda prihvatljiva za ugovorni organ sa ponuđenom cijenom u iznosu od 59.100 KM (bez PDV-a) i dala preporuku v.d. direktoru da donese Odluku o dodjeli ugovora ponuđaču. Isto je prihvaćeno, te je 05.09.2017. g. donesena Odluka o izboru najpovoljnijeg ponuđača u predmetnom postupku javne nabavke.

Uvidom u tendersku dokumentaciju konstatovali smo da je predmet javne nabavke definisan kao nabavka usluga najma i održavanja opreme za potrebe štampanja i umnožavanja za potrebe BHMAC-a. U okviru tenderske dokumentacije je predviđen Aneks 9 (Spisak uređaja u vlasništvu ponuđača minimalne tehničke specifikacije potrebnih uređaja za unajmljivanje u okviru koje je između ostalog definisan kapacitet tonera, težina papira i drugo.) i Aneks 10- Spisak uređaja u vlasništvu korisnika usluge BHMAC-a na kojem je navedeno 122 uređaja na raznim lokacijama od kojih je procijenjeno da je 68 uređaja u dobrom stanju i isti će biti predmet održavanja prema ukazanoj potrebi. Međutim, Aneks 2 – obrazac za cijenu ponude sadrži opis usluge na unajmljenim uređajima broj otisaka (crno-bijeli i kolor) te broj otisaka na postojećoj opremi u vlasništvu korisnika crno-bijeli i kolor, *ali nije navedena niti je predviđena tenderskom dokumentacijom cijena usluge održavanja postojeće opreme BHMAC-a u skladu s Aneksom 10 tenderske dokumentacije. Osim toga, smatramo da je bilo potrebno razdvojiti usluge održavanja opreme u vlasništvu BHMAC-a u zaseban lot kao preduslov da tehnička specifikacija omogući jednak pristup nadmetanju svim potencijalnim ponuđačima u cilju poticanja aktivne konkurencije kako je to definisano članom 3. i članom 54. Zakona o javnim nabavkama.*³ Zaključen je Okvirni sporazum u iznosu od 69.147 KM (sa PDV-om) na dvije godine.

Iz odredbi okvirnog sporazuma proizlazi da BHMAC preuzima obavezu konsultovanja sa navedenim ponuđačem u vezi s papirom i folijom glede opreme koju ponuđač stavlja na raspolaganje BHMAC-u, što može ograničiti primjenu Zakona o javnim nabavkama.

Tokom revizije konstatovali smo da je na osnovu okvirnog sporazuma zaključen Ugovor (34.574 KM) i iskazana realizacija po zaključenom ugovoru u iznosu od 9.584 KM.

Prema prezentovanim informacijama ne možemo sa sigurnošću potvrditi da će biti moguće na odgovarajući način pratiti realizovanje ugovora po elementima koji čine cjenovni dio ponude (održavanje opreme u vlasništvu BHMAC-a) izabranog ponuđača sa kojim je

zaključen Okvirni sporazum i pojedinačni ugovor.

Preporuka

Prilikom definisanja predmeta javne nabavke, BHMAC je obavezan isti precizno definisati u cilju omogućavanja pravične i aktivne konkurencije kao temeljnog principa Zakona o javnim nabavkama.

Potrebno je s dužnom pažnjom osmisliti pouzdane evidencije za praćenje realizovanja Okvirnog sporazuma i pojedinačnih ugovora vodeći računa o načinu praćenja troškova usluga održavanja opreme BHMAC-a.

7. KOMENTARI

BHMAC nije u ostavljenom roku dostavio komentare na Nacrt izvještaja o reviziji za 2017. godinu, tako da ovaj Izvještaj predstavlja konačan Izvještaj bez korekcija u odnosu na Nacrt izvještaja o reviziji za 2017. godinu.

Vođa tima za finansijsku reviziju

Nada Laco, viši revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za finansijsku reviziju

Nedžad Hajtić, viši revizor, v.r.

Članovi tima za finansijsku reviziju

Nevena Bugarin, revizor, v.r.

Azra Husić, revizor, v.r.

Rukovodilac Odjela za razvoj, metodologiju i kontrolu kvaliteta finansijske revizije

Dragoljub Kovinčić, viši revizor, v.r.

Prilozi

Tabela I – Pregled rashoda budžeta za 2017. godinu

Tabela II – Bilans stanja na 31.12.2017. godine

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Pregled rashoda budžeta za 2017. godinu

Naziv institucije: Centar za uklanjanje mina u BiH

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađivanja budžeta	Ukupni budžet (2+3)	Izvršenje budžeta	Indeks 5/4
1	2	3	4	5	6
1. Tekući izdaci	5.845.000	-68.000	5.777.000	5.407.479	94
Bruto plaće i naknade	3.996.000		3.996.000	3.868.039	97
Naknade troškova zaposlenih	693.000		693.000	627.445	91
Putni troškovi	40.000		40.000	37.295	93
Izdaci telefonskih i pošt. usluga	73.000		73.000	55.231	76
Izdaci za energiju i kom. usluge	110.000		110.000	103.671	94
Nabavka materijala	156.000	-64.000	92.000	63.161	69
Izdaci za usl. prijevoza i goriva	200.000	-25.000	175.000	134.947	77
Unajmljivanje imovine i opreme	347.000		347.000	345.800	100
Izdaci za tekuće održavanje	125.000	8.000	133.000	78.507	59
Izdaci za osiguranje	53.000		53.000	32.349	61
Ugovorene i druge posebne usluge	52.000	13.000	65.000	61.034	94
2. Kapitalni izdaci	80.000	72.587	152.587	150.060	98
Nabavka zemljišta			0		
Nabavka građevina			0		
Nabavka opreme	80.000	72.587	152.587	150.060	98
Nabavka ostalih stalnih sredstava			0		
Rekonstrukcija i invest. održavanje			0		
3. Tekući grantovi	0	0	0	0	
			0		
			0		
4. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	0	0	0	
			0		
5. Novčane donacije	0	107.329	107.329	0	0
		107.329	107.329		0
Ukupno (1+2+3+4+5)	5.925.000	111.916	6.036.916	5.557.539	92

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo 05.03.2018. godine.

v.d. direktora:
Saša Obradović

Bilans stanja na 31.12.2017. godine

Naziv institucije: Centar za uklanjanje mina u BiH

Tabela II

Opis	31.12.2016.	31.12.2017.	Indeks 3/2
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	9.717	1.950	20
Novčana sredstva	3.775	1.465	39
Kratkoročna potraživanja	5.942	485	8
Kratkoročni plasmani			
Interni finansijski odnosi			
Zalihe			
Kratkoročna razgraničenja			
2. Stalna sredstva	529.861	533.901	101
Stalna sredstva	6.039.501	5.944.504	98
Ispravka vrijednosti	5.509.641	5.410.604	98
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	529.861	533.901	101
Dugoročni plasmani			
Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA (1+2)	539.578	535.851	99
3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	600.738	598.685	100
Kratkoročne tekuće obaveze	209.268	218.835	105
Kratkoročni krediti i zajmovi			
Obaveze prema zaposlenima	391.469	379.850	97
Interni finansijski odnosi			
Kratkoročna razgraničenja			
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi			
Ostale dugoročne obaveze			
Dugoročna razgraničenja			
5. Izvori sredstava	529.861	533.901	101
Izvori sredstava	529.861	533.901	101
Ostali izvori sredstava			
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda			
UKUPNO PASIVA (3+4+5)	1.130.598	1.132.586	100

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen.

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo 05.03.2018. godine.

v.d. direktora:
Saša Obradović

Izjava o odgovornostima rukovodstva

Međunarodni standard vrhovnih revizionih institucija (ISSAI 1580) predviđa da revizor treba dobiti odgovarajuću izjavu od rukovodstva institucije kao dokaz da rukovodstvo priznaje svoju odgovornost za objektivno prikazivanje finansijskih izvještaja saglasno mjerodavnom okviru finansijskog izvještavanja, te da je odobrilo finansijske izvještaje.

Rukovodstvo **Centra za uklanjanje mina u Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu: BHMACH) dužno je osigurati da finansijski izvještaji za 2017. godinu budu izrađeni u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 i 32/13), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH (Službeni glasnik BiH broj 25/15) i Pravilnikom o računovodstvu sa računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH (protokol Ministarstva finansija i trezora BiH broj 01-08-02-1-1515-1/15 od 04.02.2015. godine). Rukovodstvo je također obavezno postupati u skladu sa Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2017. godinu (Službeni glasnik BiH broj 94/16) i pratećim uputstvima, pojašnjenjima i smjernicama koje donosi Ministarstvo finansija i trezora BiH, kao i ostalim zakonima u Bosni i Hercegovini, tako da finansijski izvještaji daju fer i istinit prikaz finansijskog stanja BHMACH-a.

Pri sastavljanju takvih finansijskih izvještaja odgovornosti rukovodstva obuhvaćaju garancije:

- da je osmišljen i da se primjenjuje i održava sistem internih kontrola koji je relevantan za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja;
- da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze;
- da finansijski izvještaji sadrže sve relevantne podatke i analize izvršenja budžeta, kao i podatke o sistemu internih kontrola i realizaciji preporuka revizije;
- da se u poslovanju primjenjuju važeći zakonski i drugi relevantni propisi.

Rukovodstvo je također odgovorno za čuvanje imovine i resursa od gubitaka, pa stoga i za preduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se spriječile i otkrile pronevjere i ostale nezakonitosti.

Datum, 30.03.2018. g.

v.d. direktora:

Saša Obradović